

Cray Blitz wint 15e ACME-toernooi

Jaap van den Herik

Wereldkampioen Cray Blitz heeft het 15e ACM Noord Amerikaanse Computerschaak kampioenschap op zijn naam gebracht met een score van 4 uit 4. Hoewel de overwinning in de toernooitabel afgetekend lijkt, is zij allerm minst overtuigend tot stand gekomen. Maar liefst tweemaal, tegen Chaos en Nuchess, werd de wereldkampioen met een verloren stelling gekonfronteerd. Beide programma's deden zichzelf evenwel de das om. Ex-wereldkampioen Belle moest in de tweede ronde een zeer verrassende nederlaag incasseren tegen Nuchess. Belle stond een dame voor tegen twee stukken.

Het toernooi

Het toernooi werd verspeeld van 7 tot 9 oktober in San Francisco. Er werd in tegenstelling tot het WK voor microschaakcomputers in Glasgow (waarover volgende maand, aan de prestaties van de wereldkampioen is de voorkeur gegeven) geen enkel protest ingediend. Alles verliep in een uiterst sportieve sfeer, ondanks de deelneming van een aantal commercieel verkrijgbare programma's. Opnieuw is duidelijk geworden dat zo'n Zwitsers toernooi van 14 deelnemers en 4 ronden alleen een winnaar kan aanwijzen. De tweede plaats van Fidelity - hoe sterk ook - is enigszins geflatteerd, zie haar tegenstanders; tegen Cray Blitz stond het programma na 7 zetten al verloren. Opvallend zijn tevens de lage klasseringen van Awit (vorig jaar bij de WK nog gedeeld tweede), Ostrich (Newborn heeft niet veel meer aan het programma gedaan) en Merlin (overtuigend winnaar van dhe CSVN-toernooi te Baarn).

Machines en Programma's

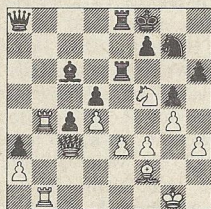
Drie programma's draaien op een Cray-computer, te weten Cray Blitz, Nuchess en Xenarbor. Het laatste programma was een nieuwkomer, bepaald niet slecht maar te zwak voor dit gezelschap. Hiermee werd overigens wel duidelijk aangetoond dat supersnelle hardware alleen niet tot een goede schaakpartij leidt. De speelsterkte van de programma's is opnieuw toegenomen. Hoewel de rating, die in de buurt van nationaal meester (2200) ligt, misschien iets te hoog lijkt (N.B. zij is wel gebaseerd op toernooiprestaties) vertonen de onderstaande partijen alle kenmerken van spannende acceptabele partijen, waarbij alleen Nuchess (voor ons gevoel!) op elementaire wijze onderuit gaat. Deze partijen, die alle drie een Roald Dahl-achtige ontroping kennen, zijn het naspelen en bestuderen voor schakers en computerschakers meer dan waard.

Wit: Chaos

Zwart: Cray Blitz

15e ACM toernooi, 2e ronde

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Pc3 Pf6 4. Lg5 Pbd7 5. e3 Lb4 6. cxd5 exd5 7. Ld3 c5 8. Pge2 c4 9. Lc2 h6 10. Lh4 Db6 11. 0-0 0-0 12. h3 Te8 13. La4 Lxc3 14. bxc3 Pe4 15. Dc2 De6 Tempoverlies, hoewel de vork g5 in de stelling komt. 16. Pf4 Dd6 17. f3 Pg5 18. Tfe1 a6 19. Dd2 b5 20. Lc2 Pf6 21. Tab1 Wit raak het goede spoor even bijster, een beter plan was Te2 gevolgd door Tae1 geweest. 21. ..., Ld7 22. Tb4 a5 23. Tb2 b4 24. Kh1 Tac8 25. Lg3 bxc3 Het opgeven van de met tactische middelen tot stand gehouden spanning is niet goed. 26. Dxc3 Da6 27. Teb1 a4 28. Lh4 Te7 29. Tb6 Da8 30. Db4 Tec8 31. Dc3 Pgh7 32. Lg3 a3 33. Pe2 Lc6 34. Ld6 Pd7 35. T6b4 Te6 36. Lf4 Phf8 37. Lf5 Tee8 38. Ld6 Pe6 39. Kg1 g6 40. Lxe6 Txe6 41. Lf4 g5 42. Lg3 Tee8 43. Lf2 Pf6 44. Pg3 Kf8 45. Pf5 Ph5 46. g4 Pg7

47. e4 Pxf5 Op 47. ..., dxe4 volgt 48. Pgx7 Kxg7 49. d5+ etc. 48. gxf5 Td6 49. (e5!) Td7 50. Tb8 Da4 51. exd5? Lxd5 52. f6 Tdd8 53. T8b4 Da7 54. Tb6 Te2 55. Tb8 Tee8 56. T8b6 Kg8 57. Le5 Dd7 58. Kh2 Ta8 59. Kg2 Df5 60. T1b5 Le6 61. Kgl Dd3! 62. d5 Dd1+ 63. Kg2 De2+ 64. Kg3 Ld7 65. d6 Lxb5 66. Txb5 Dxa2 Wit geeft het op.

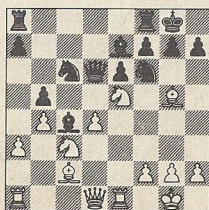
Ken Thompson over Belle: "She played badly". Hij beschouwt Belle als een "she". Hieronder zien we wat Ken heeft moeten doorstaan met haar.

Wit: Belle

Zwart: Nuchess

15e ACM toernooi, 2e ronde

1. e4 e5 2. c3 e6 3. d4 dxc4 4. cxd4 d5 5. Ld3 dxe4 6. Lxe4 Pf6 7. Lc2 Pe6 8. Pf3 b6 9. 0-0 La6 10. Te1 Lb4 11. Pc3 0-0 12. a3 Le7 13. Lg5 Dd6 14. b4 Lc4 15. Pe5 b5

16. Lxf6 Lxf6 17. Pe4 Lxe5 Gedwongen. 17. ..., Dc7 18. Pxf6+ gxf6 19. Lxh7+ Kxh7 20. Dh5+ Kg7 21. Te3 leidt tot onmiddellijk verlies. 18. Pxd6 Lxd6 19. Ld3 Pe7 20. Lxc4 bxc4 21. Te1 Tac8 22. De2 c3 23. Da6 Lf4 24. Te2 Ta8 25. Db7 Pd5 Zwart heeft nog een hechte stelling en wit weigert met de pionnen op te marcheren en/of de kwaliteit terug te geven. 26. Tee2 Ld2 27. Da6 g6 28. Te4 Tfe8 29. Kh1 Tf8 30. Th4 Lg5 31. Th3 Le7 32. Da4 Lf6 33. Td3 Tfd8 34. b5 Tdb8 35. Te1 a6 36. bxa6 Tb6 37. a7 Tb7 38. Ta1 Taxa7 39. Dd1 Tb2 40. f3 c2 41. Df1 Lg5 42. g3 Tab7 43. f4 Tb1 44. Tf3 Lf6 45. f5 Lxd4 46. Txb1 exb1(D) Wit geeft het op.

Wit: Nuchess

Zwart: Cray Blitz

15e ACM toernooi, 4e ronde

1. c4 e5 2. Pc3 Lb4 3. a3 Lxc3 4. dxc3 Pe7 5. g3 d5 6. cxd5 Dxd5 7. Dxd5 Pxd5 8. Lg2 Pb6 9. a4 0-0 10. a5 Pc4 11. Ta4 Pd6 12. a6 Pd7 13. Le3 Pb6 14. Th4 Td8 15. axb7 Lxb7 16. Lxb7 Pxb7 17. Pf3 Td5 18. c4 Ta5 19. 0-0 Ta2 20. Td1! Txb2 21. c5 Pe8 22. Td7 f6 23. Tg4 g6 24. Th4 h5 25. Txc7 Pd8 26. Ta4 Tb7 27. Txb7 Pxb7 28. Ta6 Kf7 29. Pd2 Pd8 30. Pe4 f5 31. Pg5+ Kg7 32. Pf3 Pf7 33. Pxe5 Pxe5 34. Ld4 Kg8 35. Lxe5 Pe7 36. e3 Kf7 37. Tf6+ Kg8 38. Kg2 Te8 39. Kf3 Te8 40. Ta6 Ta8 41. Kf4 Kf7 42. Kg5 Tg8 43. Tf6+ Het eenvoudigste won hier 43. Txa7, maar wit wikkelt af naar een verloren pionneindspeel. 43. ..., Ke8 44. Ld6 Pe8 45. Txc6 Txc6 46. Kxc6 Pxd6 47. cxd6 a5 48. g4 hxg4 49. Kxf5 a4 50. e4 a3 51. Kxc4 a2 52. e5 a1(D) 53. f4 Dg1+ 54. Kf5 Dxc2 55. e6 Dc2+ Wit geeft het op.

Nog een groot aantal ...'Kleinigheidjes', maar een opmars in speelsterkte vooral in de breedte valt niet langer te ontkennen.

Schakend Nederland - december 1984

Prof. dr. H.J. van den Herik: Cray Blitz wint 15e ACME-toernooi